

РЕШЕНИЕ

№ 330

гр. С., 03.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, III ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и втори юни през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Евгения Т. Генева

Членове: Г. Ст. Мулешков
Ваня Н. Иванова

при участието на секретаря Цветанка П. Младенова Павлова
като разгледа докладваното от Г. Ст. Мулешков Въззивно гражданско дело
№ 20221800500264 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 17 от 06.02.2022 г. по гр. д. № 685 / 2021 г. С.ският районен съд е признал за установено на основание чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415 ГПК вр. чл. 213 ал. 1 КЗ (отм.) и вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че А.П.И. дължи на ЗК „Л.И.“ АД сумата от 662,17 лв., представляваща регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение по щета № 0000-1261-15-277157 (за ПТП от 04.08.2015 г. на главен път И. - С.), ведно с мораторната лихва от 238,24 лв. за периода от 23.01.2017 г. до 10.12.2020 г., както и законната лихва от подаване на заявлението по чл. 410 ГПК на 10.12.2020 г. до окончателното изплащане, за които вземания е била издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 04.01.2021 г. по ч. гр. д. № 61892 / 2020 г. на Софийски районен съд.

С решението ответникът А.П.И. е бил осъден да заплати на ищеца ЗК „Л.И.“ АД направените разноски от 265 лв. по исковото производство и е признал вземане на заявителя за разноски от 150 лв. по заповедното производство.

Решението е обжалвано от ответника по делото. Изложени са съображения за неговата неправилност (необоснованост).

С отговора по чл.263, ал.1 ГПК въззиваемата страна оспорва жалбата.

Софийският окръжен съд, за да се произнесе, съобрази следното:

Въззивната жалба е подадена в срок и е допустима. С нея се обжалва валидно решение на първоинстанционен съд.

Решението обаче е частично неправилно и частично недопустимо.

По отношение на главния иск то е постановено в съответствие с ангажираните от страните доказателства. Ето защо на основание чл.272 ГПК Софийският окръжен съд препраща към мотивите на районния съд както относно установената по делото фактическа обстановка, така и относно направените въз основа на нея правни изводи.

Отговорите на релевантните доводи, развити във въззивната жалба, се съдържат в мотивите на първоинстанционния акт. Тези доводи са били наведени още с отговора на исковата молба. Фактическите и правните съображения на районния съд са съответни на събраните по делото доказателства и на закона.

По делото се установява, че на 04.08.2015 г. свидетелката Е.С. е управлявала лек автомобил по пътя от гр. И. към гр. С., като при движението автомобилът е попаднал в несигнализирана и необезопасена дупка на пътното платно. Така на превозното средство са били нанесени множество увреждания. Ремонтът на автомобила е бил поет от ищеца ЗК „Л.И.“ АД. Той е платил цената от 662,17 лв. по сметка на търговското дружество, извършило ремонта. Вещото лице по приетата автотехническа експертиза също оценява щетите на 662,17 лв. по средни пазарни цени. С експертизата се установява и причинната връзка между механизма на ПТП и уврежданията по автомобила, които са били обезщетени от ищеца. Не се спори, че пътният участък, на който е станало процесното ПТП, е част от републиканската пътна мрежа. В този случай отговорността за състоянието на пътното платно е за държавата в лицето на ответника. Следвателно за застрахователя е възникнало регресно вземане за 662,17 лв. Няма никакви доказателства вредите да са били съпричинени от водача на превозното средство.

Плащането на цената на ремонта е било извършено 15.09.2016 г., от

която дата за ищеца е възникнало и правото на регрес. Заявлението по чл. 410 ГПК е било подадено на 10.12.2020 г., тоест преди изтичането на петгодишния давностен срок по чл. 110 ГПК. Следователно възражението на ответника за погасяване на вземането по давност е неоснователно.

По ликвидационната преписка ищецът е начислил и ликвидационни разходи от 10 лв., които обаче не се претендират по делото. Претендира се единствено стойността на вредите.

Изводът е, че решението на районния съд следва да бъде потвърдено в частта по главния иск.

Ответникът дължи и законната лихва върху главницата от завеждане на заявлението по чл. 410 ГПК на 10.12.2020 г. до окончателното изплащане.

Ищецът има право и на мораторна лихва от поканата, получена от ответника на 23.01.2017 г. По този иск районният съд е присъдил заявените с исковата молба 238,24 лв. за периода 23.01.2017 г. – 10.12.2020 г. Тук решението подлежи на сериозна ревизия.

В заповедното производство претенцията на заявителя е била за мораторна лихва от 201,59 лв. за периода 23.02.2017 г. до 27.11.2020 г. Със заповедта по чл. 410 ГПК заповедният съд е уважил направеното искане за посочените сума и период. С исковата молба обаче ищецът е разширил като начален и краен момент периода, за който е било начислено вземането, и е завишил неговия размер. Той е предявил установителен иск по чл. 422 ГПК за сумата 238,24 лв. за времето от 23.01.2017 г. до 10.12.2020 г. Установителният иск следва да е идентичен по основание и размер на претенцията в заповедното производство. С исковата молба не е бил предявен самостоятелен (по правило осъдителен) иск за разликата над 201,59 лв. до 238,24 лв. и за времевите отрязъци от 23.01.2017 г. до 22.02.2017 г. и от 28.11.2020 г. до 10.12.2020 г. Ето защо в посочените части решението следва да бъде обезсилено, а производството – прекратено.

Така предмет на исковото производство остава иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД в размер на 201,59 лв. за периода 23.02.2017 г. – 27.11.2020 г. Предвид направено с отговора на исковата молба възражение, вземането е било погасено по давност за периода от 23.02.2017 г. до 09.12.2017 г. съгласно чл. 111, б. „в“ ЗЗД. Така исковата претенция ще е основателна само за периода 10.12.2017 г. – 27.11.2020 г. За този период размерът на вземането за

мораторна лихва възлиза на 199,38 лв., изчислен от въззивния съд на основание чл. 162 ГПК и с помощта на електронен калкулатор (https://www.calculator.bg/1/lihvi_zadaljenia.html).

В резултат на изложените в предходния абзац съображения първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено по иска за мораторна лихва за сумата 199,38 лв. и за периода от 10.12.2017 г. до 27.11.2020 г. За разликата до 201,59 лв. и за периода от 23.02.2017 г. до 09.12.2017 г. то подлежи на отмяна, а искът по чл. 86, ал. 1 ЗЗД – на съответното отхвърляне.

С оглед частичната правилност, частичната неправилност и частичната недопустимост на първоинстанционното решение, същото ще следва да бъде ревизирано и в частта за разноските.

На първо място, исканите и присъдени разноски в заповедното производство възлизат на 75 лв., а не на 150 лв., както е приел първоинстанционният съд, разглеждащ установителните искове. На следващо място, установителен иск за разноски, направени в заповедното производство, е недопустим. Те се разпределят по реда на чл. 78 ГПК от съда, разглеждащ исковете (главни и акцесорни) по чл. 422 вр. чл. 415 ГПК. Именно исковият съд е компетентен да издаде и изпълнителен лист за присъдените разноски за двете производства (заповедно и исково). Тези разяснения са дадени с т. 10в и т. 12 от ТР № 4/2013 от 18.06.2014 г. на ВКС, ОСГТК. Ето защо въззивният съд следва да обезсили решението в частта, с която в полза на ищеца е била призната дължимостта на разноски от 150 лв. за заповедното производство, и да му присъди пропорционални разноски от 74,81 лв.

За първоинстанционното исково производство ищецът е направил разноски от 266 лв. за държавна такса, експертиза и възнаграждение на свидетел (75 лв. + 150 лв. + 41 лв.) Районният съд е приел доказани разноски в по-нисък размер, а именно 265 лв. Освен това разноски за юрисконсултско възнаграждение, каквото искане е било своевременно направено, не са били присъждани. Ищецът не е подал молба по чл. 248 ГПК, поради което и за да не влошава положението на ответника – въззивник пред настоящия съд, въззивната инстанция следва да приеме, че разноските на ищеца пред районния съд са в размер именно на 265 лв. Общата цена на предявените

искове е 900,41 лв. Съразмерно на уважената част от исковете за общо 861,55 лв., ответникът е задължен за разноси от 253,56 лв. От своя страна ответникът е направил пред първата инстанция разноси за юрисконсултско възнаграждение, чийто размер въззивният съд определя на 100 лв. на основание чл. 78, ал. 8 ГПК. Съразмерно на отхвърлената и на недопустимата част от исковете за общо 38,86 лв., ищецът дължи разноси от 4,32 лв. Между насрещните вземания за разноси в първоинстанционното исково производство може да бъде извършено прихващане. Като краен резултат ответникът ще следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноси от 249,24 лв.

Пред въззивната инстанция въззивникът е направил разноси в общ размер на 150 лв. за държавна такса и за юрисконсултско възнаграждение. Пропорционално на уважената част от жалбата въззиваемата страна му дължи 6,47 лв. Разноските на въззиваемия са от 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение, като от тях жалбоподателят е задължен за 95,68 лв. След прихващане на насрещните вземания, в тежест на жалбоподателя следва да бъдат възложени 89,21 лв.

По изложените съображения и на основание чл.271, ал.1 и чл.270, ал.3 ГПК Софийският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 17 от 06.02.2022 г. по гр. д. № 685 / 2021 г. на С.ския районен съд В ЧАСТИТЕ, с които съдът е признал за установено на основание чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415 ГПК вр. чл. 213 ал. 1 КЗ (отм.) и вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че А.П.И. дължи на ЗК „Л.И.“ АД сумата от **662,17 лв.**, представляваща регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение по щета № 0000-1261-15-277157 (за ПТП от 04.08.2015 г. на главен път И. - С.), ведно с мораторна лихва в размер на **199,38 лв.** за периода от 10.12.2017 г. до 27.11.2020 г., както и законна лихва върху главницата от завеждане на заявлението по чл. 410 ГПК на 10.12.2020 г. до окончателното изплащане,

за които вземания е била издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 04.01.2021 г. по ч. гр. д. № 61892 / 2020 г. на Софийски районен съд.

ОТМЕНЯ Решение № 17 от 06.02.2022 г. по гр. д. № 685 / 2021 г. на С.ския районен съд В ЧАСТТА, с която съдът е признал за установено на основание чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че А.П.И. дължи на ЗК „Л.И.“ АД мораторна лихва за разликата над 199,38 лв. до 201,59 лв. и за периода от 23.02.2017 г. до 09.12.2017 г., като вместо него **ПОСТАНОВЯВА**:

ОТХВЪРЛЯ предявения от ЗК „Л.И.“ АД срещу А.П.И. установителен иск за мораторна лихва с правно основание чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за разликата над 199,38 лв. до 201,59 лв. и за периода от 23.02.2017 г. до 09.12.2017 г.,

за която част от вземането е била издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 04.01.2021 г. по ч. гр. д. № 61892 / 2020 г. на Софийски районен съд.

ОБЕЗСИЛВА Решение № 17 от 06.02.2022 г. по гр. д. № 685 / 2021 г. на С.ския районен съд В ЧАСТТА, с която съдът е признал за установено на основание чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че А.П.И. дължи на ЗК „Л.И.“ АД мораторна лихва за разликата над 201,59 лв. до предявения размер от 238,24 лв. и за периодите от 23.01.2017 г. до 22.02.2017 г. и от 28.11.2020 г. до 10.12.2020 г., като **ПРЕКРАТЯВА** производството по делото в тези му части.

ОБЕЗСИЛВА Решение № 17 от 06.02.2022 г. по гр. д. № 685 / 2021 г. на С.ския районен съд В ЧАСТТА, с която съдът е признал за установено, че А.П.И. дължи на ЗК „Л.И.“ АД разноси за заповедното производство в размер на 150 лв., като вместо него **ПОСТАНОВЯВА**:

ОСЪЖДА А.П.И. – гр. С., БУЛСТАТ *****, да заплати на ЗК „Л.И.“ АД – гр. С., ЕИК *****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **74,81 лв.**, представляваща разноси по ч. гр. д. № 61892 / 2020 г. на Софийски районен съд (заповедно производство).

ОТМЕНЯ Решение № 17 от 06.02.2022 г. по гр. д. № 685 / 2021 г. на С.ския районен съд В ЧАСТТА, с която съдът е осъдил А.П.И. да заплати на ЗК „Л.И.“ АД разноси за исковото производство в размер на 265 лв., като вместо него **ПОСТАНОВЯВА**:

ОСЪЖДА А.П.И. – гр. С., БУЛСТАТ *****, да заплати на ЗК

„Л.И.“ АД – гр. С., ЕИК *****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК вр. чл. 104, ал. 2 ЗЗД (по компенсация) разноси от **249,24 лв.** за първоинстанционното исково производство.

ОСЪЖДА А.П.И. – гр. С., БУЛСТАТ *****, да заплати на ЗК „Л.И.“ АД – гр. С., ЕИК *****, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК вр. чл. 104, ал. 2 ЗЗД (по компенсация) разноси от **89,21 лв.** за въззивното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____